C/2023/994

2023.11.14.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2023. november 13.)

az állandó strukturált együttműködés (PESCO) keretében tett kötelezettségvállalások teljesítése terén a részt vevő tagállamok által elért haladás értékeléséről

(C/2023/994)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 46. cikke (6) bekezdésére,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkével létrehozott állandó strukturált együttműködésről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt 10. jegyzőkönyvre,

tekintettel az állandó strukturált együttműködés (PESCO) létrehozásáról és a részt vevő tagállamok jegyzékének meghatározásáról szóló, 2017. december 11-i (KKBP) 2017/2315 tanácsi határozatra ([1]),

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) A (KKBP) 2017/2315 határozat 4. cikke (2) bekezdésének d) pontja úgy rendelkezik, hogy a Tanács határozatokat és ajánlásokat fogad el, amelyekben értékeli a részt vevő tagállamok által az elfogadott kötelezettségvállalások teljesítése érdekében – az említett határozat 6. cikkében leírt mechanizmusnak megfelelően – tett hozzájárulásokat.

(2) A (KKBP) 2017/2315 határozat 6. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) által a PESCO-ról benyújtott éves jelentés alapján a Tanácsnak évente egyszer értékelnie kell, hogy a részt vevő tagállamok továbbra is teljesítik-e a határozat 3. cikkében említett szigorúbb kötelezettségvállalásokat.

(3) A PESCO 2020. évi stratégiai felülvizsgálatáról szóló, 2020. november 20-i tanácsi következtetések mellékletének 1. függeléke meghatározza, hogy a főképviselőnek minden év júliusáig be kell nyújtania a PESCO végrehajtásáról szóló éves jelentést annak érdekében, hogy a Tanács az adott év novemberéig elfogadhassa ajánlását, amelyben értékeli a részt vevő tagállamok által a PESCO keretében tett kötelezettségvállalások teljesítése terén elért eredményeket. A PESCO végrehajtására vonatkozó ütemtervről szóló, 2018. március 6-i tanácsi ajánlás ([2]) 16. pontja úgy rendelkezik, hogy az Európai Unió Katonai Bizottságának (EUKB) katonai tanácsadást kell biztosítania és ajánlásokat kell megfogalmaznia a Politikai és Biztonsági Bizottság részére, hogy a PBB előkészíthesse a Tanács arra vonatkozó felülvizsgálatát, hogy a részt vevő tagállamok továbbra is teljesítik-e a szigorúbb kötelezettségvállalásokat.

(4) A PESCO keretében tett szigorúbb kötelezettségvállalások teljesítésének ütemezéséről és konkrétabb célok meghatározásáról, valamint a 2018. október 15-i ajánlás hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. november 16-i tanácsi ajánlás ([3]) (a továbbiakban: a 2021. november 16-i ajánlás) 26. pontja úgy rendelkezik, hogy a részt vevő tagállamok felül fogják vizsgálni és megfelelően aktualizálni fogják nemzeti végrehajtási tervüket, és azokat a (KKBP) 2017/2315 határozat 3. cikke (2) bekezdésének megfelelően 2022. március 10-ig – majd azt követően évente ugyanezen időpontig – meg fogják küldeni a PESCO titkárságának az említett határozat 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott értékelési folyamat céljából. A nemzeti végrehajtási terveket minden második évben magas szintű politikai nyilatkozatnak kell kísérnie, amelyben a részt vevő tagállamok felvázolhatják a főbb eredményeket, ismertethetnek konkrét nemzeti prioritásokat, továbbá megoszthatják egymással a tervezéssel és a valamennyi szigorúbb kötelezettségvállalás teljesítéséhez való hozzájárulásokkal kapcsolatos tapasztalataikat.

([1]) HL L 331., 2017.12.14., 57. o.
([2]) HL C 88., 2018.3.8., 1. o.
([3]) HL C 464., 2021.11.17., 1. o.

(5) A 2021. november 16-i ajánlás 28. pontja úgy rendelkezik, hogy a főképviselőnek 2022-től kezdve figyelembe kell vennie az említett ajánlást a PESCO-ról szóló éves jelentésben, amely támogatni fogja a szigorúbb kötelezettségvállalások minden egyes részt vevő tagállam általi teljesítésének értékelését.

(6) A Tanács 2022. március 21-én elfogadta a biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytűt, a főképviselő pedig 2023. március 20-án benyújtotta a stratégiai iránytű végrehajtásáról szóló éves jelentését, amelyben a tagállamok folyamatos és szilárd politikai szerepvállalását szorgalmazta annak érdekében, hogy a PESCO teljesíteni tudja a céljait, és támogatni tudja a stratégiai iránytű végrehajtását.

(7) A Tanács 2023. május 23-án elfogadta a Dánia PESCO-ban való részvételének megerősítéséről és az állandó strukturált együttműködés (PESCO) létrehozásáról és a részt vevő tagállamok jegyzékének meghatározásáról szóló (KKBP) 2017/2315 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2023/1015 határozatot ([4]).

(8) A főképviselő 2023. július 25-én benyújtotta a Tanácsnak éves jelentését, amelyben ismertette, hol tart a PESCO végrehajtása (a továbbiakban: az éves jelentés), beleértve azt is, hogy az egyes részt vevő tagállamok az aktualizált és módosított nemzeti végrehajtási terveikkel összhangban hogyan teljesítik kötelezettségvállalásaikat.

(9) Ennek alapján a Tanácsnak ezért ajánlást kell elfogadnia, amelyben értékeli a PESCO keretében tett kötelezettségvállalások teljesítése terén a részt vevő tagállamok által elért előrelépést,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

I. Cél és hatály

1. Ezen ajánlás célja a részt vevő tagállamok által a PESCO keretében tett 20 szigorúbb kötelezettségvállalás teljesítése érdekében tett hozzájárulások értékelése. Az értékelés a főképviselő által 2023. július 25-én benyújtott éves jelentésen és a részt vevő tagállamok által 2023-ban benyújtott nemzeti végrehajtási terveken alapul.

II. Megállapítások és ajánlások

2. A Tanács az éves jelentés alapján hangsúlyozza, hogy a részt vevő tagállamok fokozták a szigorúbb kötelezettségvállalások teljesítésére irányuló erőfeszítéseiket, többek között olyan PESCO-projektek révén, amelyek valamennyi érintett területen előrelépésről tanúskodnak. A Tanács megállapítja továbbá, hogy az idei éves jelentés tükrözi Oroszország Ukrajna elleni, folyamatban lévő agressziós háborújának a részt vevő tagállamok biztonsági és védelempolitikáira, valamint az e téren megvalósuló projektjeire gyakorolt első hatásait. Ez látszik például a tagállamok meglévő tervein végrehajtott kezdeti változtatásokból, amelyek a nagy intenzitású hadviseléshez szükséges képességek, köztük stratégiai támogató eszközök biztosítására irányulnak; a nemzeti védelmi ipari politikák és stratégiák kiigazítására irányuló szándékukból; és a határokon átnyúló katonai szállítás Európában történő megkönnyítésére irányuló megerősített együttműködésükből, amely magában foglalja a befogadó nemzeti támogatást is. A jelenlegi geopolitikai helyzetben a PESCO olyan kulcsfontosságú keretet biztosít a védelmi együttműködéshez és a részt vevő tagállamok védelmi képességeinek fokozásához, amely rugalmas és kiigazítható, irányítása ugyanakkor továbbra is a tagállamok kezében van. A Tanács üdvözli, hogy huszonhatodik tagállamként Dánia is részt vesz a PESCO-ban, amely egyértelműen jelzi, hogy az együttműködés e formája továbbra is releváns. A biztonság és a védelem terén erősebb és szélesebb körű képességekkel rendelkező Unió pozitív módon fog hozzájárulni a globális és a transzatlanti biztonsághoz, valamint kiegészíti a NATO-t, amely továbbra is a kollektív védelem alapját képezi tagjai számára.

3. A PESCO által biztosított keret az új biztonsági kihívások kezelésében is értékesnek bizonyul. A részt vevő tagállamok által a PESCO keretében tett kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott hozzájárulások fokozása mind az öt területen – vagyis a kiadások, a tervezés, a műveleti dimenzió, a képességbeli hiányosságok kezelése és az európai védelmi technológiai és ipari bázis (EDTIB) megerősítése terén is – kezdte tükrözni a biztonsági környezet gyökeres változásának következményeit. Bár a nemzeti végrehajtási tervekben még nem tapasztalható egyértelmű jelentős változás, a Tanács megállapítja, hogy a részt vevő tagállamok a meglévő terveik keretében olyan kezdeti változtatásokat hajtanak végre, amelyek a nagy intenzitású hadviseléshez szükséges képességek, köztük stratégiai támogató eszközök biztosítását célozzák. Számos PESCO-projekt keretében hoztak olyan intézkedéseket, amelyek célja a részt vevő tagállamok által igénybe vehető képességek rendelkezésre állásának és hatékonyságának gyors növelése az Oroszország Ukrajna elleni, folyamatban lévő agressziós háborúja nyomán jelentkező kihívások kezelése érdekében. Ilyen projekt például a pilóta nélküli légijármű-rendszer elhárítás, az egészségügyi támogatás, valamint a kritikus tengeri infrastruktúrák védelme.

([4]) A Tanács (KKBP) 2023/1015 határozata (2023. május 23.) Dánia PESCO-ban való részvételének megerősítéséről és az állandó strukturált együttműködés (PESCO) létrehozásáról és a részt vevő tagállamok jegyzékének meghatározásáról szóló (KKBP) 2017/2315 határozat módosításáról (HL L 136., 2023.5.24., 73. o.).

Az öt kötelezettségvállalási területen elért előrelépés

4. A jelenlegi geopolitikai helyzetben a Tanács üdvözli a PESCO keretében folytatott megerősített együttműködést és az összes kötelezettségvállalási területen elért javulást. Elismeri ugyanakkor, hogy további előrelépésre van szükség ahhoz, hogy a PESCO második kezdeti szakaszának végéig, 2025-ig valamennyi kötelezettségvállalást teljesíteni lehessen.

5. A Tanács e tekintetben hangsúlyozza, hogy:

a) a részt vevő tagállamok tovább növelték védelmi kiadásaikat, 2023-ban 12 %-os növekedést elérve, a 2024–25-ös időszakra pedig további növekedés várható. Emellett 2022-ben a védelmi beruházásokra elkülönített összes védelmi kiadás 25 %-át a szükséges képességek beszerzésének felgyorsítására és a készleteknek túlnyomórészt a piacon rendelkezésre álló termékek beszerzése révén történő feltöltésére használták fel, ami azonnali megoldások keresését szolgálta, többek között az EDTIB javára. Emlékeztetve a versailles-i menetrendre és a stratégiai iránytűre, a Tanács újólag hangsúlyozza, hogy az operatív realitásokra, valamint az új fenyegetésekre és kihívásokra való jobb reagálás érdekében több forrást kell fordítani a védelemre, és a forrásokat hatékonyabban kell felhasználni, valamint javítani kell a képességfejlesztést és -tervezést az EU-ban. A Tanács ugyanakkor felszólítja a részt vevő tagállamokat, hogy tegyenek együttesen erőfeszítést a védelmi célú kutatásra és technológiára fordított kiadások csökkenésének visszafordítására, mely kiadások aránya jóval a 2 %-os közös referenciaérték alatt maradva 1,7 %-ról 1,1 %-ra esett vissza. Többek között az EDTIB megerősítése érdekében a részt vevő tagállamoknak továbbra is prioritásként kell tekinteniük a kutatás, a technológia, a fejlesztés és az innováció, valamint – különösen a részt vevő tagállamok által együttesen végzett – beszerzés ösztönzésére, megfelelő egyensúlyt teremtve a jövőbeli képességekre irányuló hosszú távú innováció és a megfelelő mennyiségű katonai felszerelés és készlet biztosítása között;

b) történt némi előrelépés a tekintetben, hogy a részt vevő tagállamok nemzeti folyamataikban referenciaként használják az uniós képességfejlesztési eszközöket és kezdeményezéseket. E téren a Tanács arra ösztönzi a részt vevő tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a prioritások meghatározására szolgáló uniós eszközöket és kezdeményezéseket, mindenekelőtt az uniós képességfejlesztési tervet – amely központi referenciaként szolgál az uniós képességfejlesztéshez, figyelembe véve a képességtervezéssel kapcsolatos „átfogó cél" folyamatát, valamint az összes uniós védelmi vonatkozású kezdeményezéshez és eszközhöz –, továbbá a koordinált éves védelmi szemle (CARD) keretében megfogalmazott ajánlásokat a nemzeti képességek tervezésével foglalkozók munkájának megalapozása érdekében, ezáltal támogatva a részt vevő tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy védelmi terveiket lehetőség szerint közelítsék egymáshoz. A Tanács emlékeztet arra, hogy biztosítva volt, és továbbra is biztosítva lesz egyrészt a képességfejlesztési terv és a CARD közötti, másrészt a vonatkozó NATO-folyamatok – így például a NATO védelmi tervezési folyamata – közötti outputösszhang azon területeken, ahol a követelmények között átfedések vannak, elismerve ugyanakkor a két szervezet, valamint a feladataik és a tagságuk eltérő jellegét;

c) a továbbra is fennálló, sürgősen megszüntetendő hiányosságok kezelése érdekében a Tanács arra ösztönzi a részt vevő tagállamokat, hogy – figyelemmel az egyetlen haderő elvére – fokozzák azt a hozzájárulást, amelyet a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) keretében folyamatban lévő missziókhoz és műveletekhez, valamint az átfogó adatbázishoz nyújtanak, amely adatbázis az uniós harccsoport-jegyzékre, a gyorsreagálási adatbázisra és a haderőelem-listákra épül, és amely az uniós gyorstelepítésű kapacitás architektúrájának alapvető elemét képezi. Emellett – emlékeztetve az „átfogó cél" folyamatára – a Tanács arra ösztönzi a részt vevő tagállamokat, hogy konkrétabban foglalkozzanak a stratégiai képesség hiányosságaival, nevezetesen a jelentős hatással bíró képességfejlesztési célokkal. A részt vevő tagállamoknak ezenkívül le kell zárniuk a katonai KBVP-missziók és -műveletek, katonai gyakorlatok és az uniós gyorstelepítésű kapacitás közös költségei körének és definíciójának újraértékelését annak érdekében, hogy 2023-ban politikai megállapodás születhessen. Amint azt a Tanács a 2021. november 16-i ajánlásban kérte, a lehető leghamarabb le kell zárni a katonai missziókhoz és műveletekhez nyújtandó hozzájárulás igazságos elosztása paramétereinek meghatározására irányuló munkát;

d) a részt vevő tagállamok körében az együttműködésen alapuló európai megközelítés egyelőre nem élvez elegendő prioritást a képességbeli hiányosságok kezelése terén. A Tanács üdvözli azt a tényt, hogy a részt vevő tagállamok egyre inkább fontolóra vesznek együttműködési lehetőségeket a sürgős szükségletek kezelésére, valamint a védelmi képességek rendelkezésre állásának és hatékonyságának növelésére, arra ösztönzi őket, hogy ruházzanak be többet, és használják fel a növekvő védelmi költségvetéseket az európai együttműködésen alapuló megoldásokba való beruházásra is a képességbeli hiányosságok megszüntetése érdekében, hozzájárulva ezzel az uniós védelmi helyzet koherensebbé tételéhez, valamint a technológiai és ipari függőségek csökkentéséhez, amennyiben ez megvalósítható;

e) a részt vevő tagállamok az Európai Védelmi Ügynökséget (EDA) továbbra is a közös képességfejlesztés alapvető európai fórumaként használták, különösen az olyan tevékenységek esetében, mint például a követelmények harmonizálása és az innováció, továbbá az a közös beszerzés kereteként is szolgál. A katonai követelmények harmonizálása, valamint a fegyveres erők interoperabilitása – mind a képességek, mind a műveletek tekintetében – továbbra is alapvető célkitűzés marad, összhangban a PESCO keretében tett kötelezettségvállalásokkal;

f) a részt vevő tagállamok kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy lehetővé tegyék a nemzeti ipari szereplők számára az EU-n belüli határokon átnyúló együttműködésben való részvételt, különösen az Európai Védelmi Alap keretében. Egyes részt vevő tagállamok jelezték, hogy a változó biztonsági környezetre tekintettel ki kívánják igazítani a nemzeti védelmi ipari politikákat és stratégiákat, amely magában foglalja az ellátásbiztonság kérdésének a kezelését és a stratégiai függőségeknek a csökkentését. A Tanács kiemeli, hogy meg kell erősíteni az EDTIB reagálási képességét és rezilienciáját, hogy szembe lehessen nézni a nagy intenzitású hadviseléssel járó helyzetekkel, és arra ösztönzi a részt vevő tagállamokat, hogy használják ki az uniós védelmi ipar termelési kapacitásának növelésére irányuló új kezdeményezéseket. A Tanács emellett felkéri a részt vevő tagállamokat, hogy továbbra is vegyenek részt az EDTIB-re kedvező hatást gyakorló együttműködési programokban, és többek között vegyék figyelembe az említett programokat beszerzési stratégiáikban és eljárásaikban.

6. A Tanács továbbá felkéri az összes részt vevő tagállamot, hogy vegyék figyelembe az éves jelentésben foglalt megállapításokat és ajánlásokat, és azoknak megfelelően vizsgálják felül és aktualizálják a szigorúbb kötelezettségvállalások teljesítéséhez való hozzájárulásukat.

PESCO-projektek

7. 2023 májusában a (KKBP) 2023/995 tanácsi határozattal ([5]) elfogadták a PESCO-projektek ötödik hullámát, amellyel 68-ra növekedett a PESCO-projektek száma, és amely 20 szigorúbb kötelezettségvállalás teljesítéséhez járul hozzá. A Tanács üdvözli az új projekteket, amelyek a következőkre irányulnak: kritikus képességek biztosítása a hangsúlyt nagyobb mértékben az operatív szempontokra helyezve, a részt vevő tagállamok hagyományos fenyegetések kezelésére irányuló képességének javítása, valamint új generációs képességek biztosítása, továbbá a kritikus tengerfenéki infrastruktúrák védelmének, a kommunikációnak, illetve az uniós gyorstelepítésű kapacitáshoz igazodó egészségügyi támogatásnak az erősítése.

8. Tudomásul véve a PESCO-projektek terén elért haladásról szóló, 2023. július 11-i jelentést, a Tanács kiemeli, hogy a PESCO rugalmas és hatékony együttműködési keretet jelent, és valamennyi területen látható előrehaladás történt a PESCO-projektek terén. A Tanács üdvözli azt a tényt, hogy egyes folyamatban lévő PESCO-projekteknek már részét képezi a képességek azon területeinek kezelése, amelyek az Oroszország Ukrajna elleni, folyamatban lévő agressziós háborújából levont tanulságok alapján a középpontba kerültek.

9. A Tanács üdvözli továbbá azt a tényt, hogy a PESCO-projektek már konkrét eredményekkel jártak többek között a kiberterületen, a pilóta nélküli rendszerek, a katonai mobilitás, illetve a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris megfigyelés területén, valamint az egészségügyi szolgáltatások terén. E képességek egy részét, például az „Európai Egészségügyi Parancsnokság” és a „kiberbiztonsági eseményekkel foglalkozó gyorsreagálású csoportok” PESCO-projektek keretében biztosított képességeket már felhasználták vagy aktiválták egyes uniós KBVP-missziók és -műveletek, nevezetesen az EUMAM Ukrajna és az EUTM Mozambik, illetve uniós partnerek – köztük Ukrajna – támogatására. Ezek a pozitív fejlemények azt bizonyítják, hogy a PESCO-projektek az együttműködésen alapuló kultúra előmozdításának egyik eszközét képezik.

10. A befejezésükhöz közeledő projektek esetében, miután azok keretében sikeres eredmények születtek, a PESCO titkársága elősegíthetné a megvalósult képességek és kapcsolódó struktúrák felhasználásáról folytatott megbeszéléseket, beleértve az esetleges nyomonkövetési projekteket is. A Tanács javasolja továbbá, hogy miután a projektek elérték céljaikat, és ezáltal állandó és strukturált együttműködés jött létre, a projekteket le lehessen zárni. A PESCO titkárságának tanácsadással kell szolgálnia a projektek lezárásával kapcsolatban annak biztosítása érdekében, hogy a részt vevő tagállamok erőfeszítéseiket a konkrét eredményekkel szolgáló projektekre összpontosítsák.

11. A Tanács ugyanakkor megállapítja, hogy egyes projektekre különös figyelmet kell fordítani, illetve azokat alaposabban meg kell vizsgálni ahhoz, hogy a terveknek megfelelő, kézzelfogható eredmények szülessenek. Amennyiben a projektben részt vevő tagok megállapítják, hogy egyes projektek nem képesek biztosítani a várt eredményeket vagy már nem történik azok keretében előrelépés, az ilyen projekteket le kell zárni.

([5]) A Tanács (KKBP) 2023/995 határozata (2023. május 22.) a PESCO keretében kidolgozandó projektek listájának összeállításáról szóló (KKBP) 2018/340 határozat módosításáról és aktualizálásáról (HL L 135., 2023.5.23., 123. o.).

12. A Tanács kiemeli: ahhoz, hogy az együttműködés hatékonyan induljon és biztosított legyen a projektek színvonala az uniós védelmi helyzetre gyakorolt hatásuk tekintetében, előnyös, ha a részt vevő tagállamok kiforrott projektjavaslatokat nyújtanak be, egyértelműen meghatározva a koncepciókat, a határidőket, a célokat és a munkaprogramokat. A PESCO-projektek jövőbeli hullámaira tekintettel a Tanács hangsúlyozza, hogy a soron következő projekteknek stratégiailag relevánsnak kell lenniük, összhangban kell állniuk a stratégiai iránytűvel, és tükrözniük kell az aktuális geopolitikai helyzetet, továbbá kapcsolódniuk kell az uniós képességfejlesztési prioritásokhoz. Emellett a projekteknek ki kell használniuk a koordinált éves védelmi szemle (CARD) keretében a közös védelmi képességfejlesztésre vonatkozóan meghatározott együttműködési lehetőségeket. E célból a Tanács ösztönzi a részt vevő tagállamokat annak megfontolására, hogy a PESCO titkárságának támogatását kérjék a projektek végrehajtásához, valamint adott esetben a projektjavaslatok kidolgozásához, kihasználva az EDA-nak és az Európai Unió Katonai Törzsének a szakértelmét.

13. Amennyiben azt a részt vevő tagállamok kérik, a PESCO titkársága javasolhatná és elősegíthetné az azonosított szinergiákkal és közös elemekkel rendelkező PESCO-projektek csoportjai közötti találkozókat az együttműködés előmozdítása, hatásuk és hatékonyságuk fokozása, az erőforrások megtakarítása és a szükségtelen átfedések megelőzése érdekében. Emellett a részt vevő tagállamoknak – adott esetben a PESCO titkárságának támogatásával – tovább kell javítaniuk a projektekkel és azzal kapcsolatban folytatott stratégiai kommunikációt, hogy a projektek milyen értéket képviselnek az uniós biztonság és védelem szempontjából. Emellett a Tanács arra ösztönzi a koordináló tagállamokat, hogy nyújtsanak tájékoztatást az előrehaladásról, többek között az EUKB-nak is, ha projektjük eléri a legfontosabb mérföldköveket és célokat.

14. A Tanács emlékeztet arra, hogy az általános feltételeket teljesítő harmadik államok a (KKBP) 2020/1639 tanácsi határozatban ([6]) előírt felkérési eljárásnak megfelelően kivételes esetben felkérést kaphatnak arra, hogy részt vegyenek egyes PESCO-projektekben. Megállapítja, hogy az EU több partnere is csatlakozna egyes PESCO-projektekhez. E tekintetben a Tanács üdvözli Kanada jövőbeli részvételét egy második PESCO-projektben, nevezetesen Európai Logisztikai Csomópontok Hálózata és Művelettámogatási Hálózatban, a (KKBP) 2023/385 tanácsi határozatban ([7]) előírtaknak megfelelően. A Tanács várakozással tekint továbbá az Egyesült Királyságnak a katonai mobilitási projektben való jövőbeli részvétele elé az igazgatási megállapodás lezárását követően, a (KKBP) 2022/2244 tanácsi határozatban ([8]) előírtaknak megfelelően.

III. A PESCO stratégiai felülvizsgálata

15. A Tanács emlékeztet arra, hogy a részt vevő tagállamok – a PESCO-ról legkésőbb 2025 végéig elvégzendő stratégiai felülvizsgálattal összefüggésben és a PESCO-ról szóló értesítésben foglaltaknak megfelelően, amely értesítés emlékeztet bizonyos tagállamok biztonság- és védelempolitikájának sajátos jellegére is – értékelni fogják az első szakaszra meghatározott valamennyi PESCO-kötelezettségvállalás teljesítését, valamint meg fogják vitatni az új kötelezettségvállalásokat, és dönteni fognak azokról annak érdekében, hogy az európai biztonsági és védelmi integráció új szakaszába lépjenek, összhangban a stratégiai iránytűvel.

16. A PESCO stratégiai felülvizsgálata jelentős lehetőséget kínál a PESCO jövőbeli fejlesztésének alakítására és annak a geopolitikai helyzethez való hozzáigazítására, mindeközben fenntartva a kitűzött célokat. A Tanács felszólítja a részt vevő tagállamokat, hogy a stratégiai felülvizsgálatot használják a PESCO megerősítésére, annak érdekében, hogy jobban ki lehessen aknázni a benne rejlő összes lehetőséget. A PESCO azáltal, hogy megfelelőbben támogatja a részt vevő tagállamokat a tervezés összehangolásában és a szükséges képességek biztosításában, jelentősen hozzájárulhat az elfogadott célok megvalósításához, és tovább erősítheti a koherenciát a többi uniós védelmi kezdeményezéssel és tevékenységgel. Anélkül, hogy befolyásolnánk a PESCO stratégiai felülvizsgálatának eredményét, a tagállamokat segíteni fogja a szigorúbb kötelezettségvállalások teljesítésében az, ha ezek a meghatározásuk szerint konkrétabbak, mérhetőbbek, teljesíthetőbbek, relevánsabbak és határidőhöz kötöttebbek.

17. E tekintetben a Tanács üdvözli a főképviselő arra irányuló javaslatát, hogy novemberben kezdjék meg a PESCO stratégiai felülvizsgálatát, és egyetért e javaslattal. A stratégiai felülvizsgálat mérföldköveit és ütemezését három különálló szakaszra kell osztani: vitaszakasz (2023. november – 2024. május), amelynek során a részt vevő tagállamok megbeszéléseket folytatnak a PESCO stratégiai felülvizsgálatának terjedelméről és mélységéről; döntési szakasz (2024. június–november), amelynek eredményeként megállapodás jön létre a PESCO felülvizsgálandó elemeiről; valamint végrehajtási szakasz (2025 folyamán) a PESCO stratégiai felülvizsgálata eredményeinek a gyakorlatba átültetése érdekében, a vonatkozó jogi aktusok szükség szerinti módosításával. A PESCO stratégiai

([6]) A Tanács (KKBP) 2020/1639 határozata (2020. november 5.) a harmadik államok egyes PESCO-projektekben való részvételére irányuló kivételes felkérés általános feltételeinek meghatározásáról (HL L 371., 2020.11.6., 3. o.).

([7]) A Tanács (KKBP) 2023/385 határozata (2023. február 20.) Kanadának az Európai Logisztikai Csomópontok Hálózata és Művelettámogatási Hálózat elnevezésű PESCO-projektben való részvételéről (HL L 53., 2023.2.21., 14. o.).

([8]) A Tanács (KKBP) 2022/2244 határozata (2022. november 14.) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a katonai mobilitásra vonatkozó PESCO-projektben való részvételéről (HL L 294., 2022.11.15., 22. o.).

felülvizsgálatának időben történő befejezése lehetővé fogja tenni, hogy 2026-tól megkezdődjön a megújult és megerősített PESCO következő szakasza. Mivel a javasolt ütemezés a vitaszakasz eredményeitől is függő kiinduló ütemtervet képez, az szükség szerint kiigazítható. Kellő időben rendelkezésre fog állni egy konkrétabb menetrend az alátámasztó dokumentumokkal együtt. A végrehajtás hamarabb is elkezdődhet, amennyiben az lehetséges, és ha arról a részt vevő tagállamok megállapodnak.

IV. További lépések

18. A részt vevő tagállamoknak további előrelépést kell tenniük mind a 20 szigorúbb kötelezettségvállalás 2025-ig történő teljesítése céljából e kötelezettségvállalások és a kapcsolódó projektek végrehajtása terén, figyelembe véve ezt az ajánlást. A Tanács hangsúlyozza, hogy a projekteknek segíteniük kell a részt vevő tagállamokat a szigorúbb kötelezettségvállalások teljesítésében.

19. A Tanács kiemeli továbbá, hogy a nemzeti végrehajtási tervek középpontjában stratégiai és szakpolitikai szempontoknak kell állniuk. Ez segíteni fogja a PESCO-t abban, hogy hozzájáruljon a stratégiai iránytűben meghatározott célok eléréséhez is. Ezért a Tanács felkéri a részt vevő tagállamokat, hogy aktualizálják a nemzeti végrehajtási tervüket, és 2024. március 10-ig nyújtsák be azt a PESCO titkárságának. A Tanács hangsúlyozza, hogy ennek keretében megfelelőbben kell tükrözni a részt vevő tagállamok védelmi politikáit, jövőorientált terveit és céljait annak érdekében, hogy egyértelmű legyen a kötelezettségvállalások végrehajtására irányuló politikai szándékuk és jövőképük. A Tanács továbbá arra ösztönzi a részt vevő tagállamokat, hogy továbbra is az EDA digitális platformját, nevezetesen az európai védelmi együttműködést használják a nemzeti végrehajtási tervük benyújtására, mivel ez lett a részt vevő tagállamok által a nemzeti végrehajtási tervek aktualizálásához előnyben részesített eszköz.

20. 2024-ben valamennyi részt vevő tagállam nemzeti végrehajtási tervét egy magas szintű politikai nyilatkoznak kell kísérnie, amely felvázolja a főbb eredményeket és meghatározza a nemzeti prioritásokat. Ez még nagyobb mértékben biztosítani fogja a szükséges politikai felelősségvállalást, és támogatni fogja a politikai szintű megbeszéléseket, köztük azokat, amelyeken a PESCO stratégiai felülvizsgálatával összefüggésben a PESCO-nak a jelenlegi szakasz után kialakítandó jövőjét vitatják meg.

21. Megállapítva, hogy a PESCO keretet biztosít a részt vevő tagállamok közötti, mind a kötelezettségvállalások, mind a projektek terén folytatott szorosabb együttműködéshez, a Tanács arra ösztönzi a részt vevő tagállamokat, hogy nagyobb mértékben és megfelelőbben vegyék azt igénybe a többi védelmi vonatkozású kezdeményezés és folyamat – nevezetesen a képességfejlesztési terv, a CARD és az Európai Védelmi Alap – mellett, illetve azoknak megfelelően. Továbbá a Tanács felkéri a részt vevő tagállamokat arra, hogy a stratégiai iránytűt figyelembe véve a PESCO keretében – ha lehetséges – mozdítsanak elő potenciális új lehetőségeket az EDA-programokkal és az európai védelmi ipar közös beszerzés révén történő megerősítését szolgáló eszköz létrehozásáról szóló (EU) 2023/2418 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([9]) teljes összhangban, illetve az EDTIB gyártási kapacitását illetően a lőszergyártás támogatásáról szóló (EU) 2023/1525 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([10]) teljes összhangban.

22. A Tanács elkötelezett az uniós védelmi kezdeményezések koherenciája mellett, és a PESCO-t annak központi részének tekinti, többek között a jövőbeli védelmi vonatkozású uniós szakpolitikák és eszközök céljából is. A Tanács ezért emlékeztet arra, hogy meg kell határozni a PESCO és az EDTIB megerősítését célzó jövőbeli eszközök között kialakítható szinergiák jellegét és mértékét.

23. A geopolitikai helyzet és az uniós védelem terén tett új erőfeszítések fényében alapvető fontosságú biztosítani a politikai lendületet és a részt vevő tagállamok fokozott felelősségvállalását ahhoz, hogy a PESCO igazi stratégiai kezdeményezés maradjon. Folytatni kell a részt vevő tagállamok és a főképviselő – mint egyben a Bizottság alelnöke és az Európai Védelmi Ügynökség vezetője – közötti rendszeres magas szintű politikai megbeszéléseket, többek között a Tanács megfelelő előkészítő szerveiben, nevezetesen a Politikai és Biztonsági Bizottságban, az EUKB-ban és a katonapolitikai kérdésekkel foglalkozó csoportban, valamint más releváns formációkban. A Tanács felkéri továbbá a PESCO titkárságát, hogy az ezen ajánlásban azonosított intézkedéseket illetően továbbra is vállaljon szerepet a részt vevő tagállamok támogatásában, többek között a részt vevő tagállamok képviselőivel tartott rendszeres ülések révén.

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2418 rendelete (2023. október 18.) az európai védelmi ipar közös beszerzés révén történő megerősítését szolgáló eszköz létrehozásáról (EDIRPA) (HL L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1525 rendelete (2023. július 20.) a lőszergyártás támogatásáról (ASAP) (HL L 185., 2023.7.24., 7. o.).

Kelt Brüsszelben, 2023. november 13-án.

a Tanács részéről
az elnök
J. BORRELL FONTELLES